

Arvamus Liivi lahe elektriühenduste riigi eriplaneeringu kohta

MTÜ Nepste esindab Pärnu maakonna Häädemeeste valla Nepste küla elanikke. Küla elanikud on kategooriliselt vastu praegu esitatud Liivi lahe elektriühenduste Nepste küla läbivale lahendusele.

Nepste küla on juba praegu talumas koormust, mis on üle igasuguse mõistliku piiri - siit läheb läbi kavandatav Rail Baltica trass, avatud või avamisel on mitmeid liiva- ja kruusakarjääre. Need kõik mõjutavad elurikkust, veerežiime ning kohalikku elukeskkonda.

Sellises olukorras ei ole põhjendatud lisaks veel ühte suure ja laia trassi rajamine, mille mõju loodusväärtustele oleks korvamatu. Iga täiendav maastiku läbilõikamine tähendab uut barjääri liikidele, uut häirituse allikat ning uut kaotust, mida ei saa enam taastada. Looduskeskkond ei ole lõpmatu ressurss, mida saab järjest tükkeldada, lootes, et mõjud kuhugi „ära kaovad“.

Üks suurimaid probleeme on rohekoridoride katkemine. Need ökosüsteemi sidusust tagavad võõndid on elurikkuse püsimiseks hädavajalikud. Iga lai tee, raudtee või tööstusala lõikab need koridorid läbi ning killustab elupaiku. Tulemuseks on nii loomade liikumise takistamine kui ka haruldaste liikide populatsioonide vähenemine. Samuti on plaanitav lahendus nii mastaapne, et mõjutab ka linnustikku, Nepste küla asub näiteks hanede rändeteel. Sellist kahju ei saa mõõta ainult hektarites – see mõjutab ökosüsteemide toimimist tervikuna.

Täna sel päeval, mil keskkonnamõjudest arusaamine ja nende ennetamine on olulisem kui kunagi varem, on vaja kasutada lahendusi, mis kahjustavad looduskeskkonda kõige vähem – mitte neid, mis on esmapilgul odavamad või kiiremad ellu viia. Loodusväärtuste hinnastamine ja planeerimisotsuste mõju analüüs näitavad üha selgemalt, et iga otsus jätta arvestamata ökoloogilised väärtused toob tulevikus kaasa märksa suuremaid kulusid, kui täna näeme või oskame ette kujutada.

Lisaks looduskahjule on arendus ka sotsiaalselt koormav. Kavandatav trass vähendab oluliselt kinnistute väärtust ja piirab nende kasutamist, halvendab elukeskkonda, muudab pöördumatult maastikku, tekitab tuulekoridore ning risustab visuaalselt. See kõik ning muudab küla elanike ja ka külastajate jaoks ebameeldivaks, küla läbib ka Oandu-Aegviidu-Ikla matkarada. Samuti on teada, et kõrgepingeliin tekitab heli, mis on liini läheduses asuvate kinnistute elanike jaoks psühholoogiliselt häiriv. Kõrgepingeliinid levitavad elektromagnetvälju, mis võivad põhjustada terviseriske.

Ometi ei ole piirkonna jaoks otsitud tõsiseltvõetavaid alternatiive. Puudub terviklik analüüs sellest, kuidas oleks võimalik lahendada taristu vajadused nii, et keskkonnakahju oleks väikseim. Puudub võrdlus mõjutustest teistes koridorides. Puudub valmisolek otsida

uuenduslikke ja nutikaid lahendusi, mis aitaksid hoida ära pöördumatuid kahjustusi. Selline planeerimine ei ole tasakaalus, läbipaistev ega vastutustundlik.

Seetõttu nõuamegi sellisel kujul planeeringu lõpetamist ning loodust ja kogukonda säästvate alternatiivide sisulist otsimist. Seda enam, et meretuuleparkide arendused on peatatud ning puudub igasugune kiire surve, mis õigustaks kiirustatud ja poolikuid otsuseid. Aega mõelda ja paremaid lahendusi leida on – küsimus on ainult tahtes.

Nepste kogukond ei ole arenguvastane, kuid areng peab olema targalt kavandatud. Me ei vastandu tulevikule – me vastustame lahendusi, mis hävitavad pöördumatult keskkonda ja kogukonna elurikkust. Seame esikohale tasakaalu: lahendused, mis arvestavad nii inimeste, looduse kui ka pikaajalise ühiskondliku kasuga.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Eino Kurm
MTÜ Nepste
juhatuse esimees

tel 5342 9878